

ויקרא פרשת צו פרק ו

(כ) כל אֲשֶׁר יגע בבִּשְׂרָה יקְדֹשׁ וְאֲשֶׁר יָזַה מִדָּמָה עַל הַבְּגָד אֲשֶׁר יָזַה עָלָיָה תִכַּבֵּס בַּמָּקוֹם קָדֹשׁ:

זבחים צד

לע"פ רמב"ם (שם) לישטור דלנאו קילוע חז
 לעולתא צב"ק מימי לה צפי מרובה
 (דף טו) אבל היכל דחשיב עליה
 לקולטת אינה מקבלת טומאה עד
 שיקלענה כדלמרינן לקמן או יבטל
 מחשבתו הילכך נגד שטומד לעולתא
 וחסד ג' עליה לקולטת הרי ראי
 לקבל טומאה דאי צני מבטל
 למחשבתיה ואינו מקבל עדיין וזהו
 פליגי לרבי יהודה כל נגד צממט
 יש נגד שאינו מקבל טומאה אלא
 ראי לטומאה ור' אלעזר כנגד האמור
 שרליס צנין: והציאי. צימחאל: עד
 שיקצענה. או יבטל מחשבתו דק"ל
 (כ"ס ע) כל הכלים יורדין לדי טומאתן
 צמחטה: דבר גרידה הוא. דלין
 מכבסין * [ואתו] אלא ד'גורדו: היתה
 עליו לשלש. צמס' שבת תנן לה. היתה
 על הכר של נגד גיעול של רוק או של
 צואה מקנתו צמטרטוט צצנת ואינו
 נותן עליה מים ללוחה י'להעצירה
 מפני שהוא מכבס ומיבט אז מלאכה
 הוא ט'אינו מלבן ואם היתה לשלש
 זו על כר של עור נותן עליה מים עד
 שחלה צשטיפת מים ומיהו שפשוטי
 צידים לא. ומדמתי נותן עליה מים
 ש"מ אין כיבוס צעור: ס'מכבסו.
 גבי דס חטאת קאי: מסאניה. צצנת:
 קרא. ס'גבי נגעים דכמיב (ויקרא יג)
 כיבוס צעור: ומתני'. דהכא דקמתי
 העור טעון מיבוס: ברכין. ודברי
 הכל ופי פליגי אחרים ורבנן צקשין:
 לאו מילחא היא דאמרי. לאוקומי קרא
 צרכין דהא קרא סממא כמיב לא שגא
 רך ולא שגא קשה דמי לא עסקין דקרא אפילו
 קאמרי דקשין הן. אכסלגיא עור שלוק וקשה:
 ומשויא ליה רך. הילכך קרא דלרעה אפילו
 צקשין: ומתמיחין צרכין ופלוגמא צקשין:
 כ"ס

עד שיקציענה: (ז) אין טעון כיבוס כו': מנה"מ
 דה"ר יכול נחו על מקצת בגד יהא כל הבגד
 טעון כיבוס ת"ל * אשר יזה ילא אמרתי לך
 אלא מקום דם בלבד: דבר שהוא ראוי
 לקבל טומאה [וכו'] : סחמא כרבי יהודה
 ראי לכיבוס למעושי כלי דבר גרידה הוא:
 אחד הבגד ואחד השק כו' : למימרא דעור
 בר כיבוס הוא ורמינהו * היתה עליו לשלש
 מקנחה בסמרטוט היתה * (על) של עור נותן
 עליה מים עד שתכלה אמר אביי לא קשיא
 הא רבנן הא אחרים התניא הבגד והשק
 מ' מכבסו הכלי והעור מגררו אחרים אומרים
 הבגד והשק והעור מ' מכבסו והכלי מגררו
 כמאן אולא הא דאמר רב חייה בר אשי
 זמנין סגיאין הוה קאימא קמיה דרב ושכשיכי
 ליה מסאניה במיא כמאן כרבנן אמר רבא
 ומי איכא למאן דאמר עור לאו בר כיבוס הוא
 י' והכתיב ° והבגד או השתי או הערב או כל
 כלי העור אשר תבבס אלא אמר רבא קרא
 ומתניתין ברכין ט' כי פליגי בקשין והאמר רב
 חייה זמנין סגיאין הוה קאימא קמיה דרב
 ושכשיכי ליה מסאניה במיא בקשין וברבנן
 * הרר אמר רבא לאו מילחא היא דאמרי ניקו
 נימא ליה לקרא דכי ט' כתיבן ברכין כתיבן
 מי לא עסקין * (בבלי) * אכסלגיא כבאים
 צמדינת הים י' וקאמר רחמנא ניבעי כיבוס
 אלא אמר רבא י' צרעת כיון דמגופיה קא
 פרהה מחלחלא ליה ומשוי ליה רך
 אמר רבא אי קשיא לי הא קשיא לי י'
 * סגיה ט' : [ע"ש צמס' וצמס' מנחות טז. ד"ה כל] כ"ס

נגח נמוטטה נעין טומחה חס כן
 מוחר למלטלו צצנת כלאשכחן צפרק
 כל הכלים (שנת דף קכג.) צמחט
 שאינה נקובה בגלמי דכיון דזימנין
 דמימלך עלה ומשוי לה מנא שרי
 למלטלו וקשה מלאן לר"ה דמפרש
 צצמה טומנין (שם דף מ"ט.) גבי טומנין
 צשלחין ומלטלין אותן דמיירי ציבשין
 אבל לחין לא משום דקשיא ליה היתה
 דכל כתיב הקדש (שם דף קס"ז) גבי
 מפשיטין אח הפסח עד החזה דקאמר
 לא נלטלו שור אגב צקר אבל בלא
 צקר לא וכן צפ"ק דבייה (דף י"א) גבי
 עור לפני הדורסן דהתיירו כופן משום
 תחלתן קאמר מהו דתימא טעמא
 דצ"ה משום דחוי למוגא עליה ואפילו
 צבי"ט קמ"ל כו' וי"ל דלע"ג דמקבל
 טומאה צמחטה צצ' כאלו (דלא שכתה)
 שייחיה לשיבה צעור שהוא לח אסור
 למלטלו וכן ל"ל גבי מחט שניטל חדרה
 או שקלה דאסרינן למלטלו לע"ג
 דאם איסקנא למחות טמאה כדתנן
 צמס' כלים (פרק י"ג מ"ה) וצקוקטרס
 פי' צפ"ל כל כתיב הקדש (שנת דף קכ.)
 דהיה צצמה טומנין דעור צצמה
 גסה ולפירושו לריך לאוקומה נמי
 היתה דבייה צצמה דקה כי היתה
 דכל כתיב דגבי פסח וטעמא דעור
 צצמה דקה לא חויא למוגא כולי האי
 והא דתנן צפרק כל כתיב (שם) פורסין
 * עור של גדי צ' לריך להעמידה (כ"ט)
 מ"א כשייחוו לשיבה אי נמי צדליקה התיירו
 טפי כדאמר חסם ולפר"ת אחי שפיר
 דמיירי ציבשין כי היתה צצמה טומנין
 כתיב צנייהו. פירוש לרבי יהודה על כרחין איירי
 קרא צצנד דאיט מקבל טומאה אלא דראוי לקבל ולרבי אלעזר איירי
 קרא צצנד דמקבל טומאה אבל צצנד דראוי ואינו מקבל לא צבי
 כיבוס והשאל חויה צצנד הוא זה לר' הראוי ואינו מקבל ואיכא

שיטה מקובצת
 א) דאי מחשיב עליה
 מ"ד דבר המקבל טומאה
 השתא טיהא : צ' עליה
 צצירו איכא : ג) דאי
 מבטל ליה : ד) אינו
 שטון : ה) והוא
 לביבוס : ו) מבכסו הכלי
 והעור מגררו : ז) והעור
 מבכסו והכלי מגררו :
 ח) ברכין ופי פליגי
 בקשין דאמר רבנן : ודכי
 כתיבא ברכין כתיבא :
 י) בבלי אכסלגיא. ס"א
 אכסלגיא : י"א) הים
 דקשין ניהו וקאמר :
 י"ב) רבא כיון דצרעת
 חויהו האמרייהו : י"ג)

תלמוד בבלי - גושל. מהדרות נהרדעא - יז (זבחים, מנחות) / תלמוד בבלי / עמוד 189
 הודפס מאתר אוצר החכמה

זה חומר ומשמע זה חומר וזה נח כד"ק קפ"ב (במדבר) [גכ"ג] עמו נח ע"י עמנו ע"י עמנו וישיב עמו ע"י עמנו

אלו דברים שאין להם אונאה בשלמא הדיוט זה חומר וזה לא אלא הקדש זה חומר וזה לא ומיהו בלאו הכי קשה ההם מאי קאמר בשלמא הדיוט זה חומר וזה לא אכתי איכא כהן (בעני) השלומי כפל דהיתיה בהדיוט ולימיה בהקדש ושומר חנם שכשכע להדיוט ואין נשכע להקדש ואיה ללא כן גרם ההם וזה לא והכי פירושא בשלמא בהדיוט שייך למיתני זה חומר לפי שמעופות חומרות של הדיוט משל הקדש וכשמואל כן [חומר] שייך פ"ס למיתני זה חומר עליה אבל חומרי הקדש משל הדיוט נפיש ואיטו טוס חידוש דליתני טלה זה חומר ולפירוש זה ניחא הכא וכן במסכת ערכין בפרק האומר משקלי עלי (דף י"ט): דקתני זה חומר בגדרים מצטרפין ובגמ' חשיב כפי מצריחא וחי גרסינן וזה לא יש לפרש משום דחומר [ב]צאנאה שכיחא אבל חומר רחויב ד' וה' וכלל ושבעת שומר חנם ותשלומי שומר שכר לא שכיח כפי האוי חומר בהדיוט אלא הקדש זה חומר וזה לא אכתי איכא טובא דשכיחי ולפירוש זה לא מיתרלא הך דשמעתין והתיא דערכין: **ר"א** שט אלא קלא שייך בה כדי מעפורת אבל שייך בה כדי מעפורת חומר. מילתיה דר"ה איתמר בהעור והרובע (חולין דף קכ"ג): אהיהו דטליח שיהחיל בה להורמה תלמוד בבלי / נושיל / מהדרת נהרדעא - י (ובחים, מנחות) / תלמוד בבלי / עמוד 190 הודפס מאתר אוצר החכמה

הורה אור כרים וכסתות דרכין נינהו ותנן היתה א' של עור נותן עליה מים עד שתכלה אלא אמר רבא כל כיבוס דלית ליה כיבוס לא שמייה כיבוס והוא דאמר רב חייה בר אשי זימנין סגיאין הוה קאימנא קמיה דרב ושכשיכי ליה מסאניה במיא *שבשוך אין אבל *כיבוס לא אי צ' ברכין וכדברי הכל אי בקשין וכאחרים אי הכי בגד נמי י' בגד שרייתו זהו כיבוס **ג** [רבא לטעמיה דאמר רבא ורק סודר למים] **חייב** [כ"ג] ז' **ז** *פשתן למים חייב בשלמא סודר **ה** עביר כיבוס] אלא *זע פשתן מ"ט וכ"ח משום דמקרח אי הכי דמי ושערי נמי הנך אית להו רירי א"ה שלחים נמי התם קעביד לישא דרש רבא מותר לכבס מעל בשבת א"ל רב פפא לרבא והא"ר חייא בר אשי זימנין סגיאין הוה קאימנא קמיה דרב ושכשיכי ליה מסאני במיא שבשוך אין אבל כיבוס לא הדר אוקי רבא אמורא עליה ודרש *דברים שאמרת לפניכם מעות הם בידי ברם כך אמרו שבשוך מותר *כיבוס אסור: הכיבוס במקום קדוש כו': מנא הני מילי דח"ר *תבכס במקום קדוש **ו** שבירת כלי חרס מניין ת"ל *ובלי חרס אשר תבושל בו **ט** ישבר מריקה ושמירה בכלי נחשת מניין ת"ל **י** ואם בכלי נחשת בושלה ומורק ושומף **יא** במייה: זה חומר בהטאת כו': וזהו ליכא והאיכא

נמי כיבוס לא [הו אלא] על ידי כסוס: בגד נמי. יתן עליו מיטתו ואלמלא חנה מקנחה בסמרטוט: וזרע פשתן במים חייב. כמפרש ואולי: דמיקדח. לומח במים והוא לה זריעה: הכי גרסינן אי הכי חייבי ושערי נמי הנך אית להו רירא אי הכי שלחים נמי התם קעביד לישא: הנך אית להו רירא. זרע פשתן במים נפקא רירא מניה ומדבקי אהדדי: אי הכי שלחים נמי. אי משום דמדבקי כריייהו **י** ממחיצין להו בשלמים נמי עורות שאין עבודין ונתן במים רירא קנפקא מיניהו: ומשמי התם. גזי זרע פשתן כי מדבקה כריייהו דנפקי מיניהו הו תולדות לישא אבל שלחים לא שייכא דביצוקא דדעו ענין לישא: אמר ליה רב פפא. לאחר שיש לו המתורגמן: הדר אוקי. בלוחה שעה חור ולאמר למתורגמן עמוד והשמע לרבים שאמי חור כי ממנה שדרשמי: וכלי חרס. בטר כיבוס כמי: והאיכא. אכתי חומר בהטאת שהרי יש צהן ייזדמן נכנס לפנים מה שאין בשאר קדשים: ומשמי בהטאת החיצונות קאמרין: ופרכין בהטאת החיצונות נמי איכא שאם נכנס דמה לפנים פסולה. כדמיז (ויקרא ו) וכל מטאת אשר יוצא: ומשמי כרבי עקיבא. קבירא ליה למנא דין: דאמר כל דמים כו'. ככל

[ג] כסוס וכן איהא בשלמות פרשת מנחה פ"י פ"א

[ג] זרע פשתן וכ"ה בשלמות פ"א

מוסף רש"י כ"י ישמעאל כ"י. בלוחה מקומן (לעיל ג'): נאמר כלן סביב בעולה ואשם, ונאמר להן סביב בהטאת המילוחים, מה להן פיסוק ארבע מחנות, דהא ד' קדושת כמי: זה ואי אפשר לשיי קדושת כנה אשם, אף כלן פיסוק ד' מחנות, דלוחה ממנה שנותן לקרן שהוא כמי: נרין לפסוק לפניהו של קרן ולמורחה של קרן (לעיל מעפורת. סודר,

משנה ברורה סימן ש"ב

(מד) לשכשכו - פ"י שאסור [סג] ליתן עליו מים כלל ואפילו מועטים:

שבת קמ"ב:

בן אלעזר: מתני' **ג** האבן שע"פ החבית מטה על צדה והיא נופלת היתה בין החביות מגביה ומטה על צדה והיא נופלת מעות שעל הכר מנער את הכר והן נופלות **ג** היתה עליו **ד** לשלשת מקנחה בסמרטוט היתה של עור נותנין עליה מים עד שתכלה: **גמ'** אמר רב הונא אמר רב **ה** לא שנו אלא בשוכח אבל במניח נעשה בסיס לדבר האסור: [היתה בין החביות כו']: **ו** מאן תנא דכל היכא דאיכא איסורא והיתרא בהיתרא טרחינן באיסורא לא טרחינן אמר רבה בר

ומסלקה מצין החביות ושם מטה על צדה: לשלשת. שום דבר מיאוס כגון רוק או לואה: מקנחה בסמרטוט. ולא יתן עליה מים דסתם כר של בגד הוא ובגד שרייתו במים הוא כצוסו: היתה. לשלשת זו על כר של עור ללאו כר כיבוס הוא: נותן עליה מים עד שתכלה. ומיהו כיבוס ממש לא **ו** והואיל וסתם כרים וכסתות כרים נינהו שייך למימר זהו כיבוס בעורות רכין ומיהו שרייתן לא זהו כצוסן וכן מפורש בצנחיס צפרק דס מטאת: **גמ'** לא שנו. מטה על

רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ח

הלכה ד

אין טעון כיבוס אלא מקום הדם בלבד, והוא שיהיה על כלי שראוי לקבל טומאה וראוי לכיבוס, אבל אם ניתז על כלי עץ או כלי מתכת אינו טעון כיבוס לפי שאינן ראויין לכיבוס אלא גורדן בלבד.

שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק ב סימן עו

ובדבר המפות של פלאסטיק מסתבר שאינו דומה לעורות שהוא דבר שאין המים נכנסין כלל לתוכו אלא רק על גביו כמו עצים ומתכות ואף הרכים לענין זה הם כהקשים שלכן אין זה ענין כבוס ואין לדמות בסברות מינים אחרים לעורות, הגע עצמך דהא בעורות אפילו קשין איכא מ"ד בזבחים דף צ"ד שאיכא איסור כבוס והרבה ראשונים פוסקים כי כן לדינא עיין בבאור הלכה /או"ח/ סימן ש"ב סעיף ט' ד"ה אבל ומ"מ לא מדמינן להו מינים אחרים דהא מותר להדיח כלים אף אלו שאין קשין יותר מעורות קשים, שלכן אין לנו אלא עורות, אבל מ"מ כיון שלא שייך למצא דין זה מפורש דהוא מין חדש שדורות שלפנינו לא ראו אותם מן הראוי להחמיר שלא לשפשף בידים בחוזק שהוא כעין שפשוף צדו זה על זה ורק לנקות ע"י מים בקלות יש להקל לכו"ע.

תוס' שבת קיא ד"ה האי מסוכרייתא

תוספות מסכת שבת דף קיא עמוד ב

וא"ת דאמר בפרק בתרא דיומא (דף עז:): ההולך להקביל פני רבו או פני אביו או פני מי שגדול הימנו עובר עד צוארו במים ואינו חושש ואמר נמי בפ"ב דביצה (דף יח.) גבי טבילת כלים בשבת דנדה שאין לה בגדים מערמת וטובלת בבגדיה ולא גזרינן דילמא אתי לידי סחיטה וי"ל דמצוה שאני ואם תאמר היכי שרי התם ליכנס בבגדיה ונדה נמי איך טובלת בבגדיה נימא שרייתו זהו כיבוסו כדאמר' בזבחים בפרק דם חטאת (דף צד:): וי"ל דדוקא היכא דאיכא טיפת דם או טינוף אמר שרייתו זהו כיבוסו דבהכי מיירי בפ' דם חטאת ומצא ר"י מוגה בספר הישר דלא אמר שרייתו זהו כיבוסו בדבר שאינו כ"א לכלוך כמו סיפוג באלונגטית וקינוח ידים במפה והני שהולכין במים עם הבגדים הוי נמי דרך לכלוך ולא דרך נקיון ועל תינוק שלכלך בגדי אמו במי רגלים אין לזרוק עליו מים דשרייתו זהו כיבוסו ושמע ר"י מפי הנשים שהתיר ר"ת [ליטול ידיה] ולקנח ידיה בבגד כיון שהוא דרך לכלוך כדי שתוכל להתפלל ולברך ואין נראה לר"י שהרי היא מתכוונת לטהר הלכלוך ודרך רחיצה וליבון הויה זה הקינוח.

רא"ש מסכת יומא פרק ח סי' ד

ד ת"ר ההולך להקביל פני רבו או פני אביו או פני מי שהוא (ס) גדול ממנו עובר עד צוארו במים ואינו חושש. והא דלא חיישינן לסחיטה כי היכי דאמרינן בפרק אלו קשרים (דף קיג ב) גבי היה מהלך בדרך ופגע באמת המים וכו' היכי ליעביד ניהות במים קא מיתווסן מאני ואתי לידי סחיטה. דשאני הכא כיון שלא התירו לו אלא כדרך שהוא לבוש כדאמר לקמן ובלבד שלא יוציא ידו מתחת חיפת חלוקין (ע) מינכרא מלתא ולא אתי לידי סחיטה. (פ) ומיהו קשה נהי דלא גזרינן משום סחיטה הא איכא כיבוס וליבון כדאמרינן בזבחים פרק דם חטאת (דף צד ב) דשרייתו זו היא כבוסו. ויש לומר דדוקא כי התם שיש עליו דם או דבר מלוכלך אמרינן שרייתו זו היא כבוסו. אבל אם הבגד הושחר מחמת לבישה או תשמיש וכל שכן לבן לגמרי ואין עליו טינוף אלא שרוצה ללבנו יותר לא אמרי' שרייתו זו היא כבוסו. ורבינו תם הגיה בספר הישר דלא אמרינן שרייתו זו היא כבוסו היכא שהוא דרך לכלוך כמו ספוג ואלונגטית וקינוח ידים במפה. (צ) וכן כשעבר בנהר בבגדיו ואין זה דרך נקיון וליבון אלא רוב פעמים מתלכלכין במים. ותינוק שליכלך בגדי אמו במי רגלים התיר ר"ת שתטול ידיה ותקנחם באותו מקום שאין זה דרך ליבון אלא לכלוך הוא (ק) ואינה מתכוונת אלא לבטל מי רגלים כדי שתוכל להתפלל:

שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שב

סעיף ט

* (לט) מותר ליתן טו' מים ע"ג מנעל (מ) לשכשכו; * (כ) אבל לכבסו, דהיינו (מא) שמשפשף צדו * זה על זה, * (מב) אסור. אבל בגד * שיש עליו (מג) יא' < לכלוך, אסור יח אפילו (מד) לשכשכו, (מה) כא) דזהו כבוסו, אלא מקנחו בסמרטוט בקל ולא בדוחק, פן יסחוט. הגה: (כב) ט' ובגד * שאין עליו לכלוך, מותר (מו) לתת עליו מים טז' מועטים (מז) יט ולא מרובים, שמא יסחוט (בי"י בשם סמ"ג וסמ"ק וסה"ת והרא"ש פ"ק דיומא). (מח) כ כג) ויש אוסרים בכל ענין (בי"י בשם הטור סי' של"ד וסי' שי"ט ותוספות פרק כל כתבי והגהות פ' כ"ב).

ספר יראים סימן רעד [דפוס ישן - קב]

המלבן. תולדה דאורייתא דמלבן אמרינן בזבחים פ' דם חטאת [צ"ד ב'] אמר רבא זרק סודר למים חייב ומפרש טעמא דשריית בגד זה הוא כיבוסו וליבונו ותנן נמי בשבת פ' נוטל [קמ"ב ב'] כר שיש עליו לשלשת יקנחה בסמרטוט ואם היא של עור נותן עליה מים עד שתכלה למדנו שעל הבגד לא יתן מים דשרייתו זהו כבוסו מדלא תנא להיתירא אלא של עור מכלל דכל מילי דלא הוי עור אסור לתת עלי' מים. ושמעתי לפרש דלא מיתסר נתינת מים אלא בלשלשת כדתנן היתה עלי' לשלשת ואינה נראית דהא במילתא דרבא דקתני זרק סודר במים חייב ולא קתני לשלשת והא דתנן לשלשת אורחא דמילתא קתני שבמקום לשלשת נותנים מים והא דתניא נדה מערמת וטובלת מפרשינן לה בבגדי עור ומסקינן בזבחים אפילו בעור שיכשוך אין כיבוס לא וכן מצאתי בה"ג של רב יהודאי גאון שאפילו בלא לשלשת אסור לתת מים על הבגד וכן כתב אי נפל חמרא על לבושא בשבת אסור למשדי עליה מיא דאמר רבא בפ' דם חטאת וכו' הלכך צריך להזהר שלא לתת מים על הבגד בין של פשתן בין של צמר ואפילו ידיו מטופחות במים מרובים צריך שלא יקנחם בבגד בעוד שהמים מרובים עליהם ולריבוי המים לא ידעתי שיעורין הלכך מנהג כשר הוא כשאדם רוחץ ידיו בשבת שיזרוק המים מעל ידיו וינער בכח קודם קינוחו במפה או בבגד. וכי אמרינן שריית בגד זו היא כיבוסו דוקא במים אבל ביין או בשכר אין זה כיבוס אלא טינוף כדתנן בפ' רא"א תולין [קל"ט ב'] מסננין את היין בסודרין וסודרין של בגד הן ולא של עור ואמרינן נמי בפ' במה טומנין [מ"ח א'] הניח נטלה עילויה פי' נטלה שהשכר טופח עליו הניח על הבגד ואמרינן התם לא חשו בו משום שרייה אלא משום סחיטה והא דתנן ביוה"כ [יומא ע"ז ב'] שומרי פירות והמקביל פני רבו ומי שגדול ממנו עוברים במים עד צוארם ואין חוששין ומסקינן ובלבד שלא יוציא ידו מתחת מפת חלוקו ההוא נמי בחלוק של עור מוקמינן לה ויש עוד דקדוקים אחרים ודברים אלו יורו וילמדו עליהם

שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שב

סעיף י

כד) הרוחץ ידיו, (מט) כא טוב (נ) לנגבם בכח זו בזו ולהסיר מהם המים כפי יכלתו קודם שיקנחם במפה. הגה: ויש שכתבו דאין לחוש לזה, * דלא אמרי' שריית בגד זהו כבוסו בכי האי גוונא, דאין זה יז' רק (נא) כב דרך יג' לכלוך, וכן נוהגין (טור וב"י ואגור). ולכן מותר יד' } (נב) לנגב ידיו כג בבגד שהטיל בו תינוק (נג) כד יא' טו' } מי רגלים, (נד) כה [טז] יב' < טז' } כדי לבטלם שאין זה רק דרך לכלוך בעלמא. (טור) כה) אבל כו אסור ליתן (נה) יח' } יג' < יז' } מים ממש על (נו) המי רגלים כדי לבטלם (הגהות מיימוני פכ"ב ותו' פ' ח' שרצים).

משנה ברורה סימן שב

(ס) דאתי לידי סחיטה - עיין באחרונים שסתמו דבכוס שהוא צר אין לנגבו אפילו בסמרטוט המיוחד לכך דא"א שלא לבוא לידי סחיטה אבל דבר רחב כגון שנשפך מים על שלחן וספסל לכו"ע מותר לקנחו בדבר שאין מקפיד עליו ועיין בבה"ל:

שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ב סימן ע

בדבר לשרות נייר במים לקנה את השלחן וכדומה.

ולשרות נייר במים לקנה איזה דבר ומשליכים לאיבוד, פשוט שאין לאסור דלא שייך מלבן בנייר ההולך לאיבוד, ואף אם הוא נייר שנשאר קיים נמי לא מתלבן במים אלא מתקלקל וכששורה במים לא יחוש על הנייר להוציא המים ממנו, ועדיף מבגד העשוי לפרוס על החבית שמותר משום שאינו חושש לסחטן, ובנייר אף בכל נייר אינו חושש לסחטן וכ"ש כשהולך לאיבוד ע"י מים שאין לחוש שיסחטו. אך אולי דמי לספוג שצריך לבית אחיזה משום שגם במים הוא סחיטה דמפרק, דפשוטות לשון הטור וש"ע הוא במים דלא כתוס' כתובות דף ו' שפירשו לענין שמן, ואף שברמב"ם פכ"ב משבת הט"ו שג"כ משמע שהוא במים מפורש שהוא מלבן שזה לא שייך בנייר, מ"מ בטור וש"ע משמע שהוא משום סחיטה דמפרק המים שבו דלא הזכירו מלבן, ואף שלא בכלי שהוא לאיבוד סברי שאסור מדרבנן דלא כהערוך אלא כהחולקים שהביא המחבר /סי' ש"כ/ בסעיף י"ח, וסחיטה זו אפשר איכא גם בנייר. אבל מסתבר דבנייר אין להחשיב זה לסחיטה דלא נבלע בתוך הנייר ואף שעכ"פ יש לאסור מדרבנן דהא גם בשער שודאי לא נבלע אסור מדרבנן כדאיתא במ"מ פ"ט משבת הי"א, מ"מ כיון דאינו בתוך כלי וגם אין דרך לסחוט מים מנייר כלל לא לצורך המים ולא למלבן ואינו מתכוין לזה יש להתיר כדאיתא /סי' ש"כ/ בסעיף י"ח שמתירין בתרתי לטיבותא, וה"נ איכא תרתי לטיבותא. וגם אפשר ליכא פ"ר בנייר שאין מחזיקין בחזקה אלא לפי מה שמזדמן שודאי אין לאסור בלא מתכוין לסחוט.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קמו עמוד ב

המלמד תבשיל הוא ל"ב **מתני' לתוך הטר** . שאין בו מים : שיהא שזור . **הלכה** **מסכתין** **לה'**

המלמד תבשיל הוא ל"ב מתני' לתוך הטר . שאין בו מים : שיהא שזור . הלכה מסכתין לה' .

נינו רב כהנא ורב אסי : מתני' יינונית תבשיל לתוך הטר בשביל שיהא שזור ואת המים הימים ברעים בשביל שיצטנו ואת העונן בחמה בשביל שיהו *מי ששעשה כליו בדרך במים מחליך בהן ואינו חושש הנינו לחצו הרינונה שומחן בחמה אבל לא כנגד העם: **גמ' פשיטא** מהו הרינונה שומחן משום אשורי נטמת קא משמע לך : ואת המים הימים ברעים : פשיטא סיפא איצטריכא ליה ואת העונן בחמה הא נמי פשיטא מהו הרינונה שומחן רלמא אתי לאשמני ברמץ קמיל : מי שעשה וכו' : אמר רב יודנה אמר רב כ"ל מקום שאסור חכמים מפני מראה העין אפילו בחדרי חדרים אסור תנן שומחן בחמה אבל לא כנגד העם תנא היא רחמיא שומחן בחמה אבל לא כנגד העם ראו ריש' אסורין אמר רב הונא הבצטר

המלמד תבשיל הוא ל"ב מתני' לתוך הטר . שאין בו מים : שיהא שזור . הלכה מסכתין לה' .

ידיד נפש על תלמוד בבלי - שבת ב / ברלב, יחיאל אברהם בן בנימין הלוי / עמוד 166 הודפס מאתר אוצר החכמה

בית פרק שנים ועשרים שבת קמו עין משפט גר מצוה ספרות הש"ס

המנער פליטה . פי' ריח מן העל שעלו והיט כיטום וליבון הייב תמאה וכן תמנע דהי דומיא דממחא דרב יוסף אבל בנימוך מן המנער כדפירש בקונטרס אין גראה שיהא שייך ליבון : **היוצא** בעלים מתפלת . היידי וליידין בני שגשו כליו בדרך שאלו דרך הוא נקבל פליטה נקויה הבא : **הרפוינין** . רשעין כש הרבטונין *הטרויפי' הליים) : **בדוה** לטובה מרחב גראה לרבי דלענין אסור האלה חיירי כש פליט של ד' כספי' ולקושטי יודי רוחב פליטה של ג' ימינו וטון של כקס השמאלית וזיט פשטו על כתף אלא מקופל ותונג על כתפו והיט דקאמר מאי מרוב כיסו בבלייתא

המנער פליטה . פי' ריח מן העל שעלו והיט כיטום וליבון הייב תמאה וכן תמנע דהי דומיא דממחא דרב יוסף אבל בנימוך מן המנער כדפירש בקונטרס אין גראה שיהא שייך ליבון : **היוצא** בעלים מתפלת . היידי וליידין בני שגשו כליו בדרך שאלו דרך הוא נקבל פליטה נקויה הבא : **הרפוינין** . רשעין כש הרבטונין *הטרויפי' הליים) : **בדוה** לטובה מרחב גראה לרבי דלענין אסור האלה חיירי כש פליט של ד' כספי' ולקושטי יודי רוחב פליטה של ג' ימינו וטון של כקס השמאלית וזיט פשטו על כתף אלא מקופל ותונג על כתפו והיט דקאמר מאי מרוב כיסו בבלייתא

המנער פליטה . מן המנער : הייב תמאה . מזה ליטעה : אלא בחוכמי . שהצבן מקלקל מראהו וקפיד עליה : והוא דקפיד עלייהו . לטובן מן שינועים : קמחלי (ה) שבתא . וגלימי חכמי או : לא קפיד . לא חכמה לן חס יש עליה הצבן הלכך לא ליבון הוא : סומחני . סנעני : מה קא מחסס . לשון לא חסוס (דברים כ:) למיחבה ליה : שרדך לנער העל מעליה : בעליה מקופלת לאחר שנהנה על ראשו הגביה שיפליה על כחפו : הייב תמאה . שאין זה דרך מלטה : והרפוינין על סם מקום : ימחא כרוכה על אצטו : אלא ישול מכתפו : בני הייב מרוב : מנער לקמיה : כיסו בבלייתא :

ידיד נפש על תלמוד בבלי - שבת ב / ברלב, יחיאל אברהם בן בנימין הלוי / עמוד 167 הודפס מאתר אוצר החכמה

שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שב

סעיף א

(א) המנער א' < טלית (א) א א' { חדשה, (ב) א' } שחורה, * מן הטל שעליה, חייב שהניעור יפה לה כמו כיבוס. * (ב) והוא ב'] שמקפיד * עליה שלא ללבשו בלא נייעור. הגה: ג'] ב' < וכ"ש שאסור לנער בגד שנשר במים או שירדו עליו * (ג) גשמים. ודוקא בבגד (ד) ב ב' { חדש שמקפיד עליו, (כל בו). * (ד) י"א (ה) דאסור לנער ג בגד ד'] ג' < מן ג' } האבק שעליו, אם מקפיד עליו, (ו) ד' < טוב * לחוש לדבריו (רש"י וא"ז). אבל (ז) מותר ד להסיר ד' } הנוצות מן הבגד בשבת (א"ז). * וע"ל סימן של"ז.

משנה ברורה סימן שב

(ו) טוב וכו' - עיין בא"ר שכתב דמדינא יש איסור בזה כי [ז] הרבה ראשונים סוברין כשיטת רש"י ע"ש ומ"מ נראה דיש לסמוך על דעה ראשונה להקל ע"י א"י ובפרט דאיכא לפעמים משום כבוד הבריות בזה. וטוב ליזהר כשבא שחרית בשבת לבה"מ להניח כובעו ובגדיו במקום שימור כדי שלא יפלו לארץ ויעלו אבק עליהם ויבא לחילול שבת:

יערות דבש חלק ב דרוש א

דרך משל המנער אבק או פודרה מן הבגד שחור, או כובע אם הוא בגד חדש - לרש"י [שבת קמז א] אב מלאכה, ומי ישער עד זמן מה יקרא בגד חדש, כי נוטים הדברים כל זמן שמקפיד שלא יהיה עליו אבק, ובעו"ה רבים שמנערים בגדיהם וכובע שלהם, ומכל שכן מן הגשם והטל, והוא חילול גמור, ובעו"ה רבים לובשים דוקא בשבת בגד שחור, והוא בעו"ה מעשה שטן, שעל ידי כך יבואו מהר לחלל שבת, כדומה ההולכים לטיול חוץ לעיר מוקף חומה, עוברים על הוצאה מרשות היחיד לרשות הרבים וטלטול ד' אמות ברשות הרבים, כי לא יתכן ולא סגי ששוכח דבר אחד על בגדיו או בכיסו מה שיש בו איסור הוצאה וטלטול ד' אמות ברשות הרבים, ולדעת מהרש"ל והרבה מחברים, אף בזמנינו יש רשות הרבים:

משנה ברורה סימן שב

(ז) מותר להסיר וכו' - שאין זה דומה לליבון [ח] שאין הנוצות תחובין בתוכו כמו המים והעפר אלא עומדין מלמעלה [ט] ולכן מותר אפילו בחדש ומקפיד עליו: